

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vármegyeháza
Telefon: 109.

szombaton délelben
Egyes szám ára
10
fillér

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Egyes szám ára
10
fillér

Heti szemle

Hull a falevél

1. Tépi a szél a fákat és cibálja le róluk a sárgult levelet. Megnyultak az árnyékok, hűvösebbek az éjszakák és egyre késnek a hajnalok.

Ezen a nyáron kevés jót kaptunk. Mintha megnyult volna a tavasz és beleveszett volna az őszbe. Alig élvezhettük a derűs napok új életre serkentő erejét. A természet is sínyli a napfény hiányát. Amit a tél kegyetlen hidege elrabolt és elpusztított, nem pótolta a forró fényözön, mert alig-alig akadt olyan napunk, amelyről azt mondhatjuk, hogy nem zudított a nyakunkba hideg, luddöröző esőt.

Nem gazdagodtunk a nyáron és nem mehetnénk nyugodtabb szívvel a tél elé, ha a történelem kérlelhetetlen igazságossága nem nyilatkozik meg Isten kegyelmében. Kevesebb lett a betevő falatunk, megakadt megszokott dolgozó életünk robotos egyhangúsága, de közönséges mértékkel ki sem fejezhető módon meggazdagodtunk. Ez a zivataros, hűvös és kellemetlen nyár meggyarapította az országunkat. Megszaporodtak azok a magyarok, akik egy útemre élnek, egy célért feszül az izmuk, akik negyed évszázados megpróbáltatás alatt terelődtek össze olyan hatalmas erővé, amely már meg tud állni a maga lábán és nem fél az újabb megpróbáltatástól.

Tépi a szél az országokat, reccsgetti az örökéletűnek vélt birodalmakat, de mi az ősz hangulatában az új magyar élet tavaszát érezzük. Ez az oka annak, hogy nem félünk még a szigorú téltől sem.

A gyujtogató

2. Anglia még mindig garantal és most Keleten gyujtogat és lázit. Görögország a soron következő áldozat és mi sem természetesebb, mint az, hogy amikor már közel van a veszedelem és „jam proximus ardet Ucalegon“, a régi és bevált (?) recept szerint Angliához fordul. Ennek a garanciának a hasznát láttuk már. Lengyelország is Angliában bizott és hol van Lengyelország? Norvégia is Angliában bizott és hol van most Norvégia. — Bizony: Anglia józan kereskedő, tudja, hogy üzletfeleket nem szabad elveszteni és ha nincs is áru legalább biztatni kell. A hiba csak ott van, hogy a becsületes kereskedő csak akkor biztat, ha szállítani tud. Az érdeklődéssel kísért Hitler—Mussolini—Franco—Pétain megbeszéléseknek következménye béke, de legalább béke remény lett és nem sokkal utána már azt vitte szét a rádió és az újságok a világ minden részében,

hogy Németország és Franciaország megtalálták a megegyezés útját, csak a gyakorlati teendők leárgyalása van hátra. Ezt a megbeszélést tehát a béke követte. Ezzel szemben azonban Eden körutját vér, tűz és lángborult Kelet követi. Ugy látszik nem volt elég az a vér, amely Európa nyugati felén folyt. Nem volt elég az a gazdasági anyagvesztés, amelyik napról-napra elvész és elpusztul. szintén Anglia felelőssége.

gére. Ki a felelős mindezt? Németország-e, amelyik már több ízben is megmutatta békejobbját Angliának, vagy Anglia, amelyik védtelen falvakat, nyílt városokat, sebesültszállító hajókat, betegekkel megrakott kórházakat bombáz, pusztít és rombol?

Most Kelet felé fordul a világ tekintete és keresi az új háboru csiráját. Ennek az új háborunak a csirája is ugyanaz, ami az eddigi háboru csirája volt: Anglia,

csak hogy magát megmentse, új államot áldoz fel. Meg akarja osztani ellenségei erejét, hogy ezalatt saját magát biztosítsa. Hogy közben ezek az államok elpusztulnak, más kérdés. Mert — ha úgy hozza magával a szükség, hiszen erre Franciaország esete is példát szolgáltat — attól sem riad majd vissza Anglia, hogy megtámadja azt az országot, amelyet ma még háboruba küldött önmaga védelmére.

Bensőséges ünnepséggel szentelték fel a Szeretetház kápolnáját

A gróf *Széchenyi-Wolkenstein* Ernőné áldozatos fáradozása és dr. *Váró* Indár polgármester szociális elgondolásait örömmel támogató közönség áldozatkészségéből létrehozott Szeretetházban vasárnap bensőséges ünnepség keretében szentelte fel *Homér* Gyula sátoraljaujhelyi esperes plébános az épületben levő kápolnát.

A felszentelési ünnepségen jelen volt az újhelyi szegények melegsívű Nagyasszonya, a jóságos *Széchenyi* grófné, dr. *Fáy* Istvánné főispánné, *Moró* Ferenc miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, dr. *Szentandrassy* Pál polgármester

helyettes és sokan Sátoraljaujhely város és környékének társadalmából, s teljes számban megjelentek a szegénygondozó nővérek.

A felszentelés után *Homér* Gyula esperes plébános a kápolna első Szentmiséjét tartotta meg, s a mise keretében tartott szentbeszédében a szenvedés és nyomort leküzdő felebaráti szeretetről mondott lélek-bemarkoló szavakat.

A felszentelési ünnepség után a közönség megtekintette a Szeretetházat, amelybe már a közeli napokban beköltöztetik az ott elhelyezést nyerd ötven munkaképtelen szegényt.

November 10-én avatják fel az új felsőregmeci elemi iskolát

Mint ismeretes dr. *Fáy* István főispán és dr. *Kossuth* Pál képviselő közbenjárására a kultusz-kormány több mint 10.000 pengő segélyt utalt ki a felsőregmeci állami elemi iskola és tanítói lakás felépítéséhez, amelyhez a telket a község vásárolta meg.

Az iskola most készült el s annak ünnepélyes felavatása november 10-én délután 2 órakor lesz. Az avatási ünnepélyen részt vesz dr. *Kossuth* Pál országgyűlési képviselő is, aki az avatás

után a Mép választmányi ülésén nagyszabású beszédben fogja ismertetni a legújabb bel- és külpolitikai eseményeket. A választmányi ülésen a környező községek Mép elnökségei is részt vesznek.

Itt írjuk meg, hogy a felsőregmeci iskolát és tanítói lakást *Kocsa* Andor újhelyi építőmester építette s annak létrehozását nagyban elősegítette *Tóth* Jenő ref. lelkész és *Ureczky* Andor körjegyző önzetlen fáradozása.

Befejezés előtt a borsi-i ház javítási munkálatai

Egy Újhely felé haladó boltozatos folyosót találtak a Nagyságos Fejedelem szülőháza alatt

A Nagyságos Fejedelem szülőháza restaurálási munkálatai lassan a befejezéshez közelednek. Ezek a munkálatok azonban csupán az 56 ezer pengős költségvetés keretei között mozognak, de a szűkreszabott költségvetés dacára is elérhető lesz a kitűzött cél, hogy a borsi-i szülőház nemzeti kegyhelyé váljon.

A munkálatok során már elkészültek a kastély összes aajtjai és ablakai a kapukiképzésére pedig a tél folyamán kerül a sor. A munkálatok alatt egyébként kiásták az épület alapjait és megállapították, hogy az épület eredetileg négyszög alakú udvarház volt. A szükséges planirozási munkálatok is serényen folynak s most

egyik főfeladat az, hogy a kastélyt megmentse a Bári patak és a Bodrog kiáradásának veszélyétől.

Egy igen érdekes mozzanata is van a Rákóczi kastély helyeállítási munkálatainak. A helybeli és környékbeli öregek bemondása szerint ugyanis a kastély alatt egy boltozatos folyosó kezdődik, amely Sátoraljaujhely felé halad s közben két ágra oszlik. A bemondások alapján megkísérelték a folyosó feltárását is. A jelek szerint sikerült is a bejáratot megtalálni, a feltárás azonban egyelőre akadályokba ütközik, miután a vélt bejáratot víz borítja.

A vármegye vezetősége egyébként elhatározta, hogy a befejező munkálatok zavartalansága érdekében szabályozza a kastély látogatásának a rendjét. *Bornemisza* Miklós alispán rendelete értelmében a látogatók kizárólag a ki-rendelt vármegyei tisztviselő felügyelete mellett mehetnek be a kastélyba. Az iskolák csoportos és tanári felügyelet mellett történő látogatásának éppugy, mint a más vármegyéből érkező idegenek belépésének természetesen semmi akadálya nincs.

Bornemisza Miklós alispán egyébként úgy határozott, hogy tavasszal meghívja *Borsiba* a restaurálási költségekhez hozzájáruló vármegyék alispánjait s mindazokat, akik a nemes célra adakoztak és ünnepélyes keretek között fog beszámolni elöttük a végzett munkáról s ugyanakkor fogja átadni II. Rákóczi Ferenc szülőházát rendeltetésének.

Itt írjuk meg, hogy a Műemlékeket Ellenőrző Országos Bizottság kilátásba helyezte a kastély kápolnája számára egy freskó megfestését is.

Ravadics Ferenc utóda Sátoraljaujhelyben

Zimányi Gyula, a Magyarországi Kegyesitanítórind főnöke, az elhunyt Ravadics Ferenc tanár helyére Magyaróvárról Mihálcsik Géza piarista tanárt helyezte át. A sátoraljaujhelybe visszahelyezett kegyesrendi tanár működését már megkezdte. Volt tanítványai és barátai örömmel értesülnek aktív pedagógus visszatéréséről

Sátoraljaúj hely város közönsége kegyelettel áldozott a hősi halottak emlékének

Sátoraljaúj hely város hazafias ársadalma november 1-én d. u. 3 órakor a Hősök temetőjében a hősök emlékére kegyeletes ünnepséget rendezett.

Az ünnepélyen a katonai és polgári hatóságok képviselőin kívül részt vettek az iskolák, levéltár és a különböző társadalmi egyesületek is.

Az Ipartestületi Dalárda ének-száma után Kmetz József felsőke-rekeskedelmi iskolai tanuló szavalt, majd dr. Bisztray László városi főügyész mondott nagyhatású ün-nepi beszédet. Az ünnepély a Himnusz hangjával ért véget. A résztvevők azután megkoszoruz-ták a névtelen Hősök emléket és kivilágították a hősi sírokat.

Korszerűsítik a sárospataki Máv pályaudvart

A sárospataki Máv pályaudvar forgalma az utóbbi években annyira megnövekedett, hogy azt az állomás jelenlegi berendezésével már csak nehezen tudja lebonyolítani.

Ezért a Máv elhatározta, hogy Bodrogolaszi felé 200 méterrel,

Sátoraljaúj hely felé pedig a 188 as őrházig meghosszabbítja az állomást. Ugyanakkor még egy sínpart is építenek a pályaudvarra, ahol új raktáregyületet is emelnek.

A munkálatokat hír szerint még az ősszel megkezdik.

Bensőséges keretek között adták át Kucsma Jánosnak a becsületos magyar munka elismerését

A földmívelési miniszter dicséző oklevéllel és 80 pengő pénz-jutalommal tüntette ki Kucsma János gazdasági munkavállalót, aki hosszú évtizedek óta szolgál Bernáth Béla ny. főszoigabíró magyarsasi birtokán.

A dicséző oklevelet és pénz-jutalmat bensőséges ünnepség ke-retében a magyarsasi iskolában adta át október 27-én, vitéz Lehoczky Lajos járási főszoigabíró Kucsma Jánosnak. Az ünnepségen a helybeli intelligencián kívül részt vettek a teljes községi előljáróság, a tűzoltó és levénte egyesületek, valamint az iskolák növendékei is.

A kitüntető jutalmat átadó fő-szoigabíró beszédében hangsú-lyozta, hogy ez a kitüntetés forró kézzel készített munkaadó és munka-vállaló között, akiknek egymásra találása egyik legnagyobb nemzeti

értékünk. Ugyérzi, — mondotta a többi között, hogy ezzel a kitün-tetéssel nemcsak Kucsma János, de a földesúr, valamint annak rendkívül szociális gondolkodásu hitvese is elismerésben részesülnek, mert az ő szerető gondoskodásuk tette lehetővé azt, hogy alkal-mazzuk egy életen keresztül pontosan és lelkiismeretesen telje-síthette nehéz kötelességét.

Ezután a főszoigabíró átadta a dicséző oklevelet, valamint a vadonutaj egypengősökből álló és nemzeti színű szallaggal átkötött zsákocskában lévő pénzjutalmat.

Bernáth Béla földbirtokos meleg szavak kíséretében nyújtotta át az ő és felesége ajándékát, 50 pengőt és egy zsebórát Kucsma Jánosnak, aki meghatóan mondott köszö-netet a kitüntetésért és az aján-dékokért.

A „ZEMPLEN” EREDETI TÁRCÁJA

Egy könyvről

(Kozma György: A leveldi Kozma-család története.) A Balatonfüreden irt bevezetésben Kazinczy Gábort idézi a szerző (Zemplén ny. fős-pánja): „Ráérünk sok holmire... Rank szakadt az olcsó időnek hasztalan soka”.

Az „olcsó idő”, annak „hasz-talan sokát” az emlékezés kedves és színes világában töltötte Kozma György azalatt, — míg a nemes Kozma-család évszázadokra vissza-nyúló történetét megírta.

Minden tárgyilagossága mellett az ősök és a késő unokák iránti megbecsülés és szeretet sugárzik könyve minden oldaláról. — Az I. Ferdinánd király által leveldi Kozma Kelemennek és testvéreinek 1535 ben adományozott címeres nemeslevélről a testvérbátyja: Mik-lós által nyert bel- és külföldi rendjelekig mindazon momentu-mokról, jelentősebb eseményekről és epizódokról beszámol, melyek az ősnemes családot szinte törté-nelmi hivatásszerűség fényruhájába öltöztetik. Hozzáértéssel irányított kézilámpása világánál feldereng a mult és megelevenednek a családfa törzséről lehervadt hajtások, a késői és kora sirba omlottak sirján az

aldó kegyelet mecsei lobognak fel. A család kimagasló férfiutajjai lovasok, katonák, írók és költők. Rendeltetésük: emberül hordozni a magyar sorsközösségből rájuk eső, lélekkel és hittel vállalt terheket; fegyvereik: a kard és a toll, avatottan forgatják mind a kettőt.

A rideg statisztikai adatok sikkján bőven akadnak üdítő bázisok is. A pápai ágon sarjadt János, a száz év multán is legendás hírvő lovas udvari sirjánál, a rajta lévő sziv-alaku sarkonél Eötvös Károly, a vajda is megáll egy kis elrélvülésre, Ferenc Somogy táblabírája (Bárd Miklós nagyatyja) híres jogász, akihez messze földről járnak tanulni a jurátusok; fia: Sándor az első m. kir. főügyész pápai diákeveiben együtt tanul Kerkápolyal, Jókaiival és Petőfivel. Az utóbbi diákeletéből szivbemarkoló epizódot ír meg egy örömmünneppel kapcsolatban, melyen Petőfi kölcsönként ruhában lép fel és arat óriási sikert, hogy másnap aztán sugárzó és büszke boldogsága zokogásba fújon a Kozma Sanyi mellén. — Mint ki-váló jogász a régi magyar igazság-szolgáltatás újjászervezésében tevékeny részt vett, az eszlári per lefojlytatásában döntő szerepet ját-ezött, az ország akkori érdekeit tartván szem előtt. Öccse: Ferenc, a nagy magyar lovas, a lótenyésztés

újjászervezése érdekében fejtett ki hatalmas tevékenységet. A magyar testőrség tagja, Korponay és Klapka fegyverbarátja. Lovassági kötelékben harcol a pákozdi csatában, Haynau halálra ítélné, de nem találják meg sehol. A Szent István-rend lovagja, a Szent Mihály-rend középkeresztjének tulajdonosa. Egyébként csupa kedély és humor, a Pegazusra is felkap néha, — A könyvnek ez a fejezete egy darab magyar történelem.

A könyv befejező részében édes-atyja: a későbbi Kozma Ferenc (Bárd Miklós) katonai családfei és férfierényeiről, költői nagysá-gáról, Kozma Andorról, a felszá-zadon át annyi sok babért aratott nagy költőről, Percelné Kozma Flóráról és testvérbátyjáról: Miklós-ról, a Kárpátalja jelenlegi kor-mányzói biztosáról tár fel jellemző és becses adatokat.

A Bárd Miklósról szóló fejezetben többek közt ezeket írja: „A halhatatlanság egészen független attól, mennyire értette a költő a hatásvadást titkát s életében mennyi gondot fordított népszér-rüségére... Az elmuló korról ha-tásukat veszti mindazok a sal-langok, melyek csak a sikert szol-gálták s gyakran láthatjuk, hogy a maguk korában zajosan ünnepeit költők és írók feledésbe mennek s

Horthy
Miklós-
tér 28.

1975

magolcsai NAGY ISTVÁN
divatáru kereskedő SÁTORALJAÚJHELY

Vitéz Pintér István huszárezredes halála

Vitéz *legényei* Pintér István nyugalmazott huszárezredes, a békeévek híres urlovasa október 26-án, Gödöllőn elhunyt.

Vitéz Pintér István ezredes régi zempléni nemes családból származott. Békebeli lovassikereit a világháborúban hősi haditettek követték. A 2 es honvéd huszárezred kötelékébeu verekedte végig a háborút, s több magas háborus kitüntetést szerzett.

Nyugalomba vonulása után a lovassportoknak szentelte idejét, s bekapcsolódva az ügét sportba a Budapesti Ügétverseny Egye-sület vezérindítója lett.

Gödöllőn hétfőn délután 3 órakor végbement temetésén Rakovszky Iván nyug. belügyminiszter az ügétverseny egyesület miniszteri biztosa és Bossángi Havass Tibor tábornokkal az élen az egyesület egész tisztikara és tréner gárdája megjelent és vitéz Tóthváradai Asbóth Gyula altábornagy vezetésevel a 2 es huszárezred nagy-

számu tiszti küldöttsége is részt vett.

Sirjánál Rakovszky Iván nyug. belügyminiszter a lovassportok, Argyelán Zoltán huszárezredes pedig a katonabajtársak nevében mondottak bucsubeszédet. Halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja, köztük Pintér Zoltán lapunk szerkesztője és Pintér Jenő, az Uj Magyarország kitűnő művésze.

Tűzelőanyag eladás

Fa- és széneladás

nagyban és kicsinyben
50 kg.-nál nagyobb mennyiséget

házhoz szállít
KÁLNÁSI JÓZSEF
szén és fakereskedő
SÁTORALJAÚJHELY, BAJZA-UTCA 37

irodalomtörténeti emlékké válnak.” A Kozma Miklós pályafutását tárgyaló részben nagyon érdekesen világít rá azokra az okokra, melyek miatt bályjának a belügyminiszteri székbe távoznia kellett.

A leveldi Kozma családnak a könyv e részében megrajzolt alak-jait, azok jelentőségét, értékét és ragyogó sikereit a mai magyar társadalom kulturáltabb rétege eléggé ismeri, másrészt azért, mert ezzel az ismertetéssel szük keretek közt kell maradnom, az utolsó fe-jezetekből nem íltettem át ide a legujabbkori Kozmákra vonat-kozó gazdag anyagnak jellemzőbb adatait.

Összegezéssel: Kozma György könyve kétségtelenül értékes mun-ka, itt lebilincselő, ott felemelő és mindenütt és mindenekfelett ma-gyar levegőjű olvasmány mindenki számára. Kár, hogy csak 200 drb. számozott példány készült belőle.

Írója pedig — ha másért nem, e munka megszületéséért — meg-békélhet az „olcsó idő hasztalan soká”-val, mely idő előtt jutott osztályrészül neki és épp úgy, mint annyi más értékes halandónak.

Az ilyen egyéniségek számára a magyar közélet küzdőtere olyan, mint a magyar glóbus: „bérc, völgy váltakoznak gazdag öleiben”.

Farkas Andor.

H

— N

Körösk

törvény

A sátoraj

köztisztele

Köröskény

tariotta h

mekben g

során utó

kényi Tan

november

A távozó

tisztalátás

igazságot

tisztelte m

kiváló tar

kimagasló

karnak a

dalma ősz

— Es

Kájel Béla

3-án tart

puztán,

külön ért

— Az

reszt E

moziel

Egylet sá

rendszer

zatában

Marika g

Jamine“-

Moziiban.

érdeklőd

IGM

mi

— A

nyitó

nek elő

ban foly

állapíthat

óta nem

ilyen ta

hangvers

sorból

műsorsz

L. nyítán

Liszt I. ra

háuzéré

mos és

E művel

gyes és

gozásban

novembe

órákor

gyei 6-10

hatók.

— L

figyet

mv. és j

ezuton h

kötelesif

nak, ho

kiképzés

kezdését

beosztás

déseket

előljárás

fogja kö

—

beliek

kori los

később

Bizottsá

bajtárs

falába

készült

avatása

f. évi n

történik

kéri a b

tudnival

nevüket

ütegük

dr. Pinc

rendört

Üllői-ut

szivesk

HIREK

Nyugalomba vonul Köröskényi Tamás kir. törvényszéki tanácselnök. A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék köztisztviselői álló tanácselnöke Köröskényi Tamás, ezen a héten tartotta hosszú évtizedes és érdekesben gazdag bírói munkássága során utolsó tárgyalását. Köröskényi Tamás tanácselnök ugyanis november elején nyugalomba vonul. A távozó tanácselnök személyében tisztalátásu nemesen érző és az igazságot kereső bíró példaképét tisztelte mindenkor a közönség. A kiváló tanácselnök távozását, aki kimagasló alakja a magyar bírói karnak a vármegye egész társadalmára őszintén fájjalja.

Esküvő. Egry Mária és Kábel Béla s. lelképásztor november 3-án tartják esküvőjüket Sűvegospuztán, u. p. Abaujszántó. Minden külön értesítés helyett.

Az ujhelyi Vöröskereszt Egylet jótékonycélú mozielőadásai. A Vöröskereszt Egylet sátoraljaujhelyi fiókjá a már rendszeresített mozielőadás sorozatában november 15-én Rökk Marika grandiózus filmjét, a „Halló Jamine“-t mutatja be a Városi Moziban. Az előadást máris nagy érdeklődés előzi meg.

IGMÁNDI KESERŰVÍZ minősége egyedül

A Kazinczy-kör évadnyitó nagy hangversenyének előkészítő munkálatai nagyban folynak. Az előjelekből megállapítható, hogy a világháború óta nem volt Sátoraljaujhelyben ilyen tartalmas és nagyvonalú hangverseny. A megállapított műsorból felelősséget a következő műsorszámokat: Erkel: Hunyady L. nyitány, Bethoven I. szinfóniája, Liszt I. rapszódiaja, Wagner Tannhäuserből a vándorok dala, Halmoz és Kodály néhány dala stb. E művek zenekari, férfi, női, vegyes és ének és zenekari feldolgozásban kerülnek előadásra. A november 15-én délután pont 7 órakor kezdődő hangverseny jegyei 6-tól a nagytözsdeben váltathatók.

Leventeköteles ifjak figyelmébe. A Sátoraljaujhely mv. és járási katonai parancsnokság ezúton hozza tudomására a leventeköteles ifjaknak, azok hozzátartozóinak, hogy az 1940/41. levente kiképzési év november 15-ével kezdetét veszi. A jelentkezésre és beosztásra vonatkozó intézkedéseket jövő számunkban, a város előjárósága pedig falragaszok útján fogja közzé tenni.

Volt losonci ezredbeliek figyelmébe. Az egykori losonci cs. és kir. 16. sz. később 27. sz. Tüzérezred Emlékmű Bizottsága értesíti az ezredbeli bajtársakat, hogy a losonci laktanya falába elhelyezendő emlékmű elkészült és annak ünnepélyes felavatása ezredünnepély keretében f. évi november hó közepén megtörténik. Az Emlékmű Bizottság kéri a bajtársakat, hogy a részletes tudnivalók megküldése céljából, nevüket, katonai rangjukat, egykori ütegük számát és pontos lakcímüket dr. Pintér Arnold tart. százados, rendőrtanácsossal (Budapest IX., Üllői-ut 11-13.) sürgősen közölni sziveskedjenek.

Akadályokba ütközik az Ungvár felé irányuló forgalom Alsóbereckin keresztül lebonyolítása

Mint megírtuk, a szőlőskei Bodrog-hidon javítási munkák miatt a forgalmat beszüntették. Ennek következtében a Bodrogköz és Ungvár felé irányuló országuti forgalmat most Alsóberecki felé irányították.

A forgalomnak ilyen formában való lebonyolítása azonban akadályokba ütközik. Az Alsóbereckihez vezető uton ugyanis a vágóhid közelében a Máv lezárta a vasuti sorompót s a szekerek és az autók csak a sorompó melletti aluljárón keresztül közlekedhetnek. Az aluljárót azonban a mai idő-

járási viszonyok következtében legtöbbször részben víz, részben pedig iszap és egyéb hordalék borítja úgy, hogy a forgalom azon keresztül akadályokba ütközik.

Az Államépítészeti Hivatal ugyan gondoskodott az aluljáró megtisztításáról, mivel azonban a szőlőskei hid javítása az áradás miatt szünetel s a jelek szerint a munkát csak hosszabb idő múlva lehet befejezni, a forgalom zavartalansága sürgősen megköveteli, hogy a Máv, ha ennek különösebb akadálya nincs, nyissa fel a vágóhid melletti sorompót.

Fáy András Társaság alakul Szerencsen

Ez év tavaszán Szerencs nagyközönség intelligens társadalmának vezető egyéniségei szervező bizottságba tömörültek, hogy a zemplénieknek tekinthető írók, költők, előadók és alkotó művészekből társaságot alakítsanak.

A társaságot a Kohányban (Felsőzemplénben) született Fáy Andrásról, a szép próza egykori mesteréről, „a haza mindenéről“ neveztek el. A szervező bizottság október hó 26-án, dr. Cornides Albert főszolgabíró elnöklelte alatt ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a közönség tájékoztatása céljából november hó 16-án propaganda előadást rendez, az alakuló közgyűlést pedig 1941. január 11-ére tűzte ki, melyen két tisz-

teletbeli elnök, 8 tiszteletbeli, 55 rendes tag és a tisztikar megválasztására fog javaslatot tenni.

A szervező bizottság ezúton kéri fel mindazokat, akik törzstaggyűjtő ívet kaptak, hogy azt november hó 15-ig juttassák el a szervező bizottsághoz. (Szerencs, Rákóczi-u. 69. sz. Polgári iskola.)

Előkelő színmagyar biztosító intézetnél jó elhelyezkedést találhatnak

komoly, szorgalmas fiatalembererek és csekély nyugdíjat élvező állástalanok.

Kezddöket betanítunk. Jelentkezés negyedikén, délelőtt 10 órától 1 óráig. Horthy Miklós-tér 22, földszint.

— Nagypapa, olyan lámpánk van amelyik megtakarítja a saját árát!

Tungstam Krypton lámpa az!
(A 40 dekalumenes 110 voltos Krypton lámpa például 3 pengőt takarít meg átlagos égéstartama alatt régebbi lámpákhoz képest.)

Rapható: PAVLOVITS EMIL
rádió szaküzlet Sátoraljaujhely, Mussolini-tér 3. (Városi bérház)

Gépjárművezetői tanfolyam kezdődik Sátoraljaujhelyben közalkalmazottak és a nagyközönség részére. Elméleti vezetés és rendőrségi kiképzés 5 hétig tart. Beiratkozás és felvilágosítás Török Zoltán Sándor légóltalmi liga ügyvezető titkáránál Saujhelyben. Városháza I. em. 8. Reggel 8-tól 2-ig.

A Szociális Misszió Társulat ujhelyi szervezete nov. 3-án d. u. 5 órai kezdettel a kat. kör helyiségében műsoros délutánt rendez. A megnyitó beszédet Homér Gyula plébános mondja.

Hosszu esték — színes álmok. Egyre hosszabb lesz az este egy arasszal: mind nagyobb szükségünk van arra a szórakoztatónak, lelkünkbe színes álmot varázsló társaságra, amelyet az érdekesítő, pompás könyv biztosít számunkra. Az ideális megtestesítője ennek a Pengős Regény, amelynek „Vádol a rózsza“ című legújabb kötetében A. Christie, az embersorsok misztikus utvesztőjébe vezet el, amikor egy szörnyű vád súlyát emeli fel benne az ő bravúros lélektani módszerével Poirot mester, a nagy detektív. Az egyidejűleg megjelent Felpengős kötetek egyike C. Mac Donald forró levegőjű regénye „A kaliforniai lovag“, amelyben elszánt vágatában harcol a szerelemért és igazságért egy hősi jellem. A másik Felpengősben, G. Marshall „Az Ördögforrás kincse“ című regényében egy egyszerű cowboyt bámulunk meg, aki szemünk láttára ur lesz, művelt és gazdag, hogy szíve előkelő hölgyét elnyerje. A november közepi Pengős mindenki számára meglepetést hoz. A világ-szerzte népszerű Seltzer az érdekesítő regények rekordját adja „A kalandorok városa“ című könyvében.

81/1940. vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Cs. Tóth Geyza dr. ügyvéd által képviselt Első Magyar Általános Biztosító Társaság javára 42 P. 08 f. tőke és több követelés járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben részfizetés történt, annak beszámításával, a bpesti közp. kir. járásbírósa 1939 évi 222816. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1940. évi április hó 13-án lefoglalt 1588 P-re becsült ingóságoké a tokaji kir. bíróság Pk. 670/1940 sz. végzésével az árverés elrendeltétven, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett: továbbá a foglaltási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatok javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fenn áll s ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Tarcalon leendő megtartására határidőtől 1940. évi november hó 11. napjának d. e. 10 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek — de legalább a becsár 2/3 ad részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kiváságot írásban nem nyitvánit. Tokaj, 1940. évi október 18.

1976

Tóth Mihály
kir. bírósági végrehajtó

Szappanfőzés lugkó nélkül

(Folytatás és vége.)

Az üstöt ismét kitisztítjuk, óvatosan beleöntjük az összegyűjtött szappanfőző folyadékot, azután hozzáadjuk a felaprított zsiradékot. Most elkezdjük a szappant főzni úgy, amint azt eddig is szoktuk, amíg azt lugkóval főztük. Vagyis az üstöt melegítjük, tartalmát felforraljuk és közben kavargatjuk is. Hosszabb-rövidebb főzés után a szappanfőző folyadék „megfogja” a tetején uszó zsírt, vagyis nem látunk már rajta külön megolvadt zsiradékot, hanem az egész folyadék egyforma, habszerű, sűrű tömeggé lesz; ezt jól kavarva tovább forraljuk legalább még két óra hosszat. Néha előfordul, hogy hosszas főzésnél sem akarja a szappanfőző folyadék „megfogni” a zsírt. Ez olyankor fordul elő, ha a szappanfőző folyadékból nagyon sokat elforraltunk s így az üst tartalma nagyon besűrűsödik. Ilyenkor úgy segítünk, hogy minden kiló felhasznált zsiradékra 2—3 liter forró vagy meleg vizet öntünk az üstbe, jól összekeverjük az üst tartalmát és így főzzük tovább.

A szappanfőzés akkor van befejezve, ha azt látjuk, hogy az üstből kavarással kivett kis részlet egy pohár forró vízben elkeverve jól feloldódik, átlátszó lesz. Ha nem átlátszó, hanem tejszerű lesz a pohárban lévő víz, akkor a szappan még nem kész, tovább kell főzni.

A kész szappant addig főzzük, amíg az elválik a víztől és a víz tetején összegyűlik. Aki akarja, ezt az elválást konyhasó (kősó) hozzáadásával elősegítheti. Ez úgy történik, hogy állandóan jól kavargatva a főzetet, konyhasót (kősót) adunk hozzá, amíg csak a kavarásnál jól látjuk, hogy a szappan a folyadék tetején összegyűl, sűrűn összeugrik, elválik és alul a sötét színű vizes folyadék elkülönül. Ha a szappan már magától elvált, konyhasót hozzáadni nem szabad.

Mikor a szappan a folyadék tetején összegyűlt és kissé besűrűsödik, merőkanállal a szokásos módon, óvatosan, zsákdarabokkal vagy vászonnal kibélelt lyukacsos ládába szedjük le és kihűlni, megkeményedni hagyjuk. Eljár-

hatunk azonban úgy is, hogy nem szedjük le a szappant a folyadékról, hanem másnapig ott hagyjuk teljesen kihűlni. Másnap azután egy darabban leemelhetjük a teljesen megszilárdult szappant. Az üstben visszamaradt vizes folyadékot öntsük ki, ügyelve arra, hogy az sem emberben, sem állatban kárt ne tegyen.

Tudnivalók.

1. A jóminőségű égetett meszet arról ismerjük meg, hogy elég könnyű, fehér, nem szürkés, nem agyagos és hogy ha belőle egy kis darabkát próbaképpen meg-

nedvesítünk, azonnal vagy hamarosan melegedni vagy gőzölni kezd és szétesik.

2. A szappanfőzéshez használt mosószódát a kereskedésben ammoniákszóda és kristályszóda néven árulják. Az ammoniákszóda el-mállott, poralaku, vízmentes, a kristályszóda pedig darabos.

Példa.

Ha 3 kiló zsiradékunk van, amelyből szappant akarunk főzni, akkor venni kell: égetett mészből 3×30 dekát, tehát összesen 90 dekát, ammoniákszódból 3×42 dekát, tehát összesen 126 dekát, vagyis 1 kiló 26 dekát (ha ammoniákszóda nem kapható, akkor helyette kristályszódból 3×112 dekát, tehát összesen 336 dekát, vagyis 3 kiló 36 dekát).

Az üst legalább 21 literes legyen

Az ujhelyi szüretnek eredménye: holdanként 8—300 liter

Alig kezdődött meg, már csaknem mindenütt befejezést is nyert a szomorú 1940. évi szüret. A sátoraljaujhelyi szőlőkben átlagosan 1/2—1 hektóliter az eredmény. Sok szőlőbirtokos egyáltalán nem is szüretelt, mert a termés a szüreti kiadásokat sem fedezi. A legrosszabb eredményt eddig Nagy Károly szőlősgazda érte el. Egy

holdas szőlőjében 8 liter volt a termés. A legjobb eredményt Zsihovics Antal érte el. 3 holdas szőlőjében 9 hektó mustot szüret. Dr. Besenyei Zénó 20 holdján 14 hektó, a Kegyes tanítótrend 12 hold szőlőjében 13 hektó termelt, dr. Azary-Prihoda László 7 holdjának termése 19 hektóliter volt. Szomorú szüret!

Műkedvelő előadást rendez a kereskedelmi iskola ifjusága

A sátoraljaujhelyi városi kereskedelmi középiskola és az iskola keretén belül működő két éves női szaktanfolyam fiatalosága november 10-én nagyszabású műkedvelő előadást rendez.

Az iskola diáksegélyző egyletének javára rendezett, s pompás műsorú előadást a katolikus olvasókör disztermében tartják meg, s

az előadás jövedelmét szegénysorsú tanulóknak karácsonyi segélyezésére fordítják.

A Papp Gyula tanárelnök irányítása alatt álló lelkes ifjusági rendező gárda, Borza Tibor diákfőrendezővel az élén mindent elkövet, hogy a nemes célt támogató közönség minél jobban szórakozzon a derék kereskedelmisták előadásán.

Vasárnap az Egri TK csapatával itthon játszik a MÁV-SAC

Az elmúlt vasárnap Ózdon játszotta hatodik őszi bajnoki mérkőzését az ujhelyi futballt reprezentáló MÁV-SAC. Az ÖVTK elleni nehéz küzdelmet Urbán kapusnak az első félidő 11 percében történt súlyos sérülése folytán 3:2 arányban veszítette el a különben lelkesen és szépen játszó piros-sárgák csapata, amelyből Sebő, Szerviczky és Zalavári játéka emelkedett ki.

Vereséget szenvedett — az elsőt

az idényben — az ifjuságiak Hejőcsabára ránduló csapata is. A 4:2 arányú vereséget a rendkívül durván játszó ellenfélnek és a gyenge bírónak köszönheti az ifjusági csapat, amelyből Királyházi, Lévai és Bodnár játéka emelkedett ki.

Vasárnap itthon játszik az ujhelyi együttes. Ellenfele az Egri TK jó formában levő csapata, s így a pontszerzés most sem lesz könnyű feladat.

Bornemisza Miklós alispán kijelölte az ujhelyi tűzifa kiskereskedőket

A Kereskedelmi és Közlekedésiügyi Miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a törvényhatóságok első tisztviselői a városok és községekben kellő számú tűzifát árusító kereskedőt jelölnek ki az elsőfokú iparhatóságok véleményezésére alapján.

Bornemisza Miklós alispán kijelölte a Sátoraljaujhely városban tűzifát közvetlenül a közönségnek eladni jogosult kereskedőket. A kijelölt 32 tűzifa kiskereskedő névsora a következő:

Bába Károly, Bertók Lajos, Bilanovics István, dr. Csontos Ödön,

Domán Józsefné, Fécsik Lajos, Friedman Aladár, Fülöp Gyula, Gaál József, Hódosi István, Ignácz Lászlóné, Juhn Róbert, Kálnási József, gróf Károlyi László, Kiszi Imre, Kollár Béláné, Koroknay Gyula, Kosztura Mihály, Kruss Irén, Ligeti Lajos, Lopotnyik András, Marikovszky Béla Aladár, Martinovics Márton, Nemzeti Hitelintézet Rt., Pázsitzki Jenő, ifj. Rakovszki József, Rác Jánosné, Szabó János, Szilva Ferenc, Tártsy Lászlóné, Tóth Józsefné és Üveges András.

Az alispán a kijelölésnél gondoskodott arról, hogy a kellő számú tűzifa kiskereskedő a lakosság tűzifa ellátását zavartalanul biztosíthassa. Az árusításra ki nem jelölt eddigi fakereskedők az értesítés kézhezvételétől számított 60 napon át kiárusíthatják meglévő készleteiket. A 60 nap eltelté után esetleg még raktárakba maradó készleteiket tartoznak a polgármester által kijelölt tűzifa kiskereskedőnek átadni.

Zavaros éjszaka

A Városi Mozi szombaton, vasárnap és hétfőn, november 2-án, 3-án és 4-én mutatja be az első magyar bűnügyi filmvígjátékot, amelyben az amerikai burleszk-filmeknek is becsületére váló fejtegetésre állított helyzetek kacagtatják meg a nézőt. A „Zavaros éjszaka” főszerepeit Tolnay Klárirra, Rajnay Gáborra, Gózonra, Makláryra stb. osztotta ki a kifogástalan rendezés. Kiséret: Magyar és Ufa Világhíradó.

Kedden és szerdán, november 5-én és 6-án Bolváry Géza nagy filmje, az „Operabál” kerül színre Paul Hörbigerrel a főszerepben. Kiséret: Fox Világhíradó.

Csütörtökön, november 7-én közkívánatra Kodolányi János és Patkós György páratlan sikert aratott remekművét, a „Földindulás”-t tüzte ki műsorra a mozi, amely magyar kulturfilmmel és Luca Világhíradóval egészíti ki filléres műsorát, amelyet csak 16 éven felüliek tekinthetnek meg.

605/1940. vght. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A saujhelyi kir. járásbíróóság 4262/1938. számú végzése folytán Szinyéri György javára hátr. 168 P 97 f. tőke és jár. erejéig fogantatosított végrehajtás alkalmával lefoglalt 3090 P-re becsült ingóságokat és pedig terményeket, gazdasági felszerelést végrehajtást szenvedő(k)nek Nagybozsván lévő lakásán 1940. évi november hó 11. napján d. u. 1/21 órakor megtartandó bírói árverésen el fogom adni.

Sátoraljaujhely, 1940. nov. 21.

1974 Fényes Árpád
kir. bírói végrehajtó

ZEMPLEN

POLITIKAI HETILAP

Megjelenik szombaton délelőtt. Előfizetési ár: negyedévre 1.20 P, félévre 2.40 P, egész évre 4.80 P. Felelős szerkesztő dr. Bogyay Kálmán. Felelős kiadó: Balla János Kiadó: Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt.

Megnyilt a Nemzeti Hitelintézet Rt. zálogháza

SÁTORALJAUJHELY
Horthy Miklós-tér 6 sz. alatt.
Arany, ezüst, ékszerek, drágakövek és egyéb ingóságokra kölcsönt folyósít

MÁV. HIVATALOS

MENETJEGYIRODA

SÁTORALJAUJHELYI FIÓKJA
a Nemzeti Hitelintézet Rt. helyiségében
(Horthy Miklós-tér 6. szám.)

Nyitva:

Hétköznapokon 8 órától 13 óráig és 15 órától 17 óra 30 percig, szombaton 8 órától 13 ó. 30 percig.